

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN MENETELMÄOPAS

Tässä asiakirjassa esitetään yhteenveto tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten ja muiden ammatillisten tehtävien suorittamista koskevista menetelmistä. Asiakirjassa esitellään keskeiset periaatteet, prosessit ja menetelmät, ja annetaan linkkejä verkkosivustollamme olevaan AWARE-oppaaseen (englanniksi), josta saa yksityiskohtaisempaa tietoa.

Sisällys

	Kohta
Johdanto	01–08
Mitä teemme ja keitä olemme	01–05
Tarkastusmenetelmät	06–08
Periaatteet ja menettelytavat	09–36
Viestintä tarkastuskohteiden kanssa	09–10
Tarkastusten suunnittelu	11
Tarkastusevidenssin kerääminen	12–16
Tarkastustyön dokumentointi	17–18
Selvitystyö	19–21
Kuulemismenettely ja viimeistely	22–24
Laadunhallintajärjestelmä	25–36
Valvonta ja arviointi	27–29
Riippumaton laadunarviointi	30–33
Laadunvarmennus	34–36
Tilintarkastukset ja säännönmukaisuuden tarkastukset	37–50
Tarkastuslausuma	38–40
Tarkastustapa	41–50
Tuloksellisuustarkastukset	51–69
Tarkastusaiheiden valinta	52–60
Riskien arviointi	55–56
Tarkastusten tavoitteiden, laajuuden ja tarkastustavan määrittely	57–60
Kenttätyö	61–62
Raportointi, hyväksyminen ja julkaiseminen	63–67
Kertomusrakenteen määrittäminen	64
Kertomuksen laadinta	65–67
Seuranta	68–69

Lausunnot	70–74
Katsaukset	75–77
Loppuhuomautus	78

Johdanto

Mitä teemme ja keitä olemme

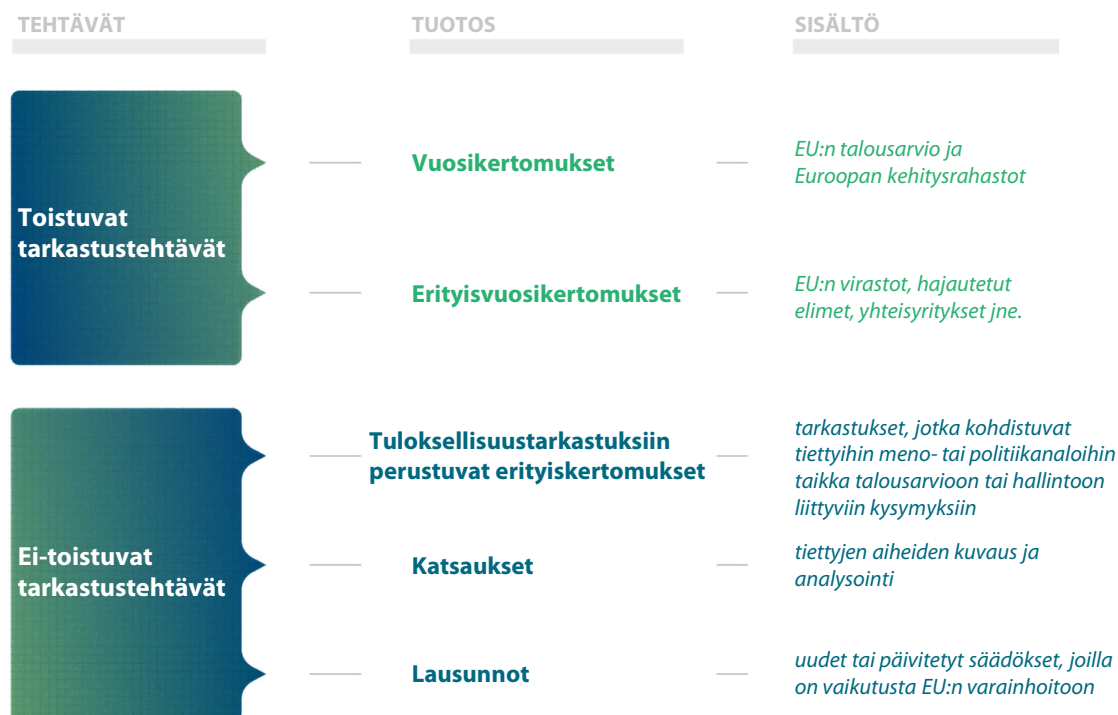
01 Euroopan tilintarkastustuomioistuin on Euroopan unionin (EU) toimielin, joka vastaa EU:n varainhoidon ulkoisesta tarkastuksesta. Toimimme EU:n kansalaisten taloudellisten etujen riippumattomana valvojana tarkastamalla ja arvioimalla EU:n talousarvioon liittyvää varainhoitoa. Tärkeimmät tarkastuskohteemme ovat Euroopan komissio ja muut EU:n elimet, mutta tarkastamme myös EU:n varojen keräämistä ja käyttöä jäsenvaltioissa ja EU:n ulkopuolisissa maissa (ns. kolmannet maat).

02 Toimitamme vuosittain tarkastuksia [Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen \(SEUT\)](#) mukaisesti. Näillä **toistuvilla tarkastuksilla** on tilintarkastuksiin ja säännönmukaisuuden tarkastuksiin liittyviä tavoitteita. Tarkastuksissa arvioidaan EU:n vuotuisen tilinpäätöksen luotettavuutta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuutta ja sääntöjenmukaisuutta. Julkaisemme havaintomme, johtopäätöksemme ja tarkastuslausuntomme (tarkastuslausuman) arvioiden,

- o antaako tilinpäätös oikean ja riittävän kuvan
- o ovatko tilien perustana olevat toimet laillisia ja sääntöjenmukaisia.

03 Lisäksi vastuullamme on SEUT-sopimuksen mukaisesti erityyppisiä ammatillisia tehtäviä. Tarkastamme tuloihin ja menoihin liittyvän varainhoidon moitteettomuuden tarkastuskohteeksi valitsemillamme EU:n politiikanaloilla. Pyrimme näiden **ei-toistuvien tarkastustehtävien** avulla maksimoimaan työmme vaikuttavuuden. Tällaiset tarkastukset ovat yleensä **tuloksellisuuden tarkastuksia**, mutta niissä voidaan käsitellä myös sääntöjen noudattamista koskevia tavoitteita. Raportoimme tuloksellisuustarkastuksista erityiskertomuksissa. Laadimme myös **katsauksia**, jotka ovat kuvailevia informatiivisia analyyskejä EU:n toimintapolitiikkojen tai hallinnoinnin eri osa-alueilta. **Lausunnoissa** esitämme näkemyksiä uusista tai päivitetystä säädöksistä, joilla on merkittävä vaikutus EU:n varainhoitoon tai siihen liittyviin näkökohtiin. [Kaaviossa 1](#) esitetään yhteenveto tilintarkastustuomioistuimen tuotoksista.

Kaavio 1 – Tuotokset

04 Otamme työssämme huomioon EU:n talousarvion erityispiirteet. Komissio ja jäsenvaltiot hallinnoivat noin 80:tä prosenttia talousarviosta yhdessä, mikä tarkoittaa, että komissio suorittaa maksuja yksittäisille EU-maille, jotka jakavat varoja eteenpäin ja hallinnoivat menoja. Tarkastuksemme kattavat useita hallinnon tasoja (esim. komissio, jäsenvaltiot, alueviranomaiset ja lopulliset tuensajaajat), monimutkaisia ja vaihtelevia kansallisia sääntöjä, joilla EU:n lainsäädäntö pannaan täytäntöön, sekä monia erilaisia järjestelmiä, joilla rahoitettuja toimintapolitiikkoja ja toimia toteutetaan.

05 Euroopan tilintarkastustuomioistuim on kollegion muodossa toimiva elin, jossa on 27 jäsentä, yksi kustakin EU:n jäsenvaltiosta. Jäsenten kollegio tekee päätöksiä tärkeistä strategisista ja hallinnollisista asioista ja hyväksyy vuosikertomuksen. Vastuu useimmista muista tarkastustöistä on annettu viidelle operatiiviselle jaostolle, joista kuhunkin on yleensä osoitettu viisi tilintarkastustuomioistuimen jäsentä. Kullakin jaostolla on johtaja, jonka alaisuudessa toimii muuta henkilöstöä. Jaostot hyväksyvät erityiskertomuksia, katsauksia ja muita tuotoksia kollegion puolesta. **Kaaviossa 2** kuvataan tarkastusprosessiin liittyviä tehtäviä ja vastuualueita.

Taulukko 2 – Tarkastusprosessiin liittyvät tehtävät ja vastuualueet

Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet	Johtajat	Toimialapäälliköt	Tehtävävastaavat	Tarkastajat
Kukin tarkastustehtävä osoitetaan yhdelle tai useammalle esittelevälle jäsenelle, jotka vastaavat jaostolle ja lopulta jäsenten kollegiolle vastuulleen kuuluvan tarkastustehtävän laadusta ja oikea-aikaisuudesta. Tähän sisältyy asianomaisten tehtävien valvonta ja arviointi, asiakirjojen esittely tilintarkastustuomioistuimen sisällä ja kertomusten sekä lausuntojen esittely sen ulkopuolella.	Johtavat kutakin jaostoa ja vastaavat valvonta- ja arviointijärjestelmien perustamisesta sekä jaoston asianmukaisen toiminnan valvonnasta.	Tukevat johtajia osaston johtoryhmässä. Osallistuvat aktiivisesti kaikkien niiden tarkastustehtävien keskeisiin vaiheisiin, joihin heidät on osoitettu. Tukevat ja valvovat tarkastustiimejä ja arvioivat niiden työtä.	Varmistavat, että työ etenee tehtäväsuunnitelman ja tilintarkastustuomioistuimen ohjeiden mukaisesti, ja johtavat sekä arvioivat muiden tarkastustiimin jäsenten työtä.	Toteuttavat ja dokumentoivat työn.

Tarkastusmenetelmät

06 Tilintarkastustuomioistuimen menetelmät perustuvat [IFACin](#) ja [INTOSAI:n](#) kansainvälisiin tarkastusstandardeihin ja eettisiin sääntöihin, jotka on mukautettu EU:n toimintaympäristöön. Vuodesta 2021 lähtien tilintarkastustuomioistuimen menetelmät ovat olleet saatavilla verkossa [AWARE](#)-alustalla (*Accessible Web-based Audit Resource for the ECA*). AWAREssa selostetaan periaatteet, joita noudatamme työssämme, ja neuvotaan, miten niitä sovelletaan käytännössä. AWARE kattaa tarkastusprosessin (suunnittelu, tarkastus, raportointi) ja erottaa toisistaan eri tarkastustavoitteet – sääntöjenmukaisuuden, varainhoidon moitteettomuuden sekä tuloksellisuuden.

07 Tässä tilintarkastustuomioistuimen menetelmistä laaditussa yhteenvedossa on viisi osiota, joissa käsitellään seuraavia osa-alueita: periaatteet ja menettelytavat; tarkastuslausuma; tuloksellisuustarkastukset; lausunnot; katsaukset.

08 Tämän asiakirjan eri kohdissa annetaan linkkejä [AWAREsta](#) löytyviin lisätietoihin. AWARE on saatavilla englanniksi verkkosivustomme (eca.europa.eu) kautta.

Periaatteet ja menettelytavat

Viestintä tarkastuskohteiden kanssa

09 **Kommunikoimme** tarkastuskohteiden kanssa hankkiaksemme tarvittavat tiedot tutkittavasta alasta, tiedottaaksemme suunnitellusta tarkastustehtävästä ja saadaksemme palautetta. Tämä on osa niin sanottua ei yllätyksiä -lähestymistapaa, joka edellyttää avointa, kunnioittavaa ja ammatillista vuoropuhelua tarkastustehtävän aikana. Lähestymistavan soveltaminen alkaa hyvin varhaisessa vaiheessa, kun tarkastusta suunnitellaan, ja jatkuu koko tarkastustehtävän ajan. Ilmoitamme tarkastuskohteille tarkastuskysymykset, -kriteerit ja -menetelmät, jotta ne voivat reagoida niihin. Otamme huomioon niiden antamat vastaukset, mutta riippumattomana tarkastajana lopullinen päätös kuuluu meille.

10 Tarkastustehtävän edetessä pidämme tarkastuskohteita ajan tasalla tilanteen kehittymisestä, myös suunnitelluista tarkastuskäynneistä. Lähestymistavan tavoitteena on, että tarkastusprosessin lopussa mikään tilintarkastustuomioistuimen kertomusluonnoksissa esitetty seikka ei tule yllätyksenä tarkastuskohteelle eikä mikään tarkastuskohteen alustavissa vastauksissa tule yllätyksenä tarkastajillemme. Hyvällä viestinnällä luomme luottamusta tarkastustyöhömmе, lisäämme yhteistyötä ja viime kädessä tehostamme työmme vaikutusta, kun havaintojemme ja suositustemme johdosta ryhdytään todennäköisemmin toimiin.

Tarkastusten suunnittelu

11 Suunnitteluvaiheeseen kuuluu keskeisenä osatekijänä tarkastustiimin tarkastustehtävästä laatima suunnitelma, jonka perusteella jaosto tekee päätöksen tarkastuksen tai muun tehtävän toteuttamisesta. Suunnitelman hyväksyminen merkitsee jaoston esittelevän jäsenen sitoumusta siitä, että tarkastustehtävä toteutetaan siihen osoitettujen resurssien avulla tilintarkastustuomioistuimen menetelmiä ja suunnitelmaan sisältyviä määräaikoja noudattaen. Hyväksytty suunnitelma ohjaa tiimiä tehtävän suorittamisessa. [Tarkastustehtävää koskevassa suunnitelmassa](#) esitetään

- kuvaus tarkastettavasta alasta ja tarkastuksen syistä
- tarkastuskysymykset ja tarkastuksen laajuus
- tarkastustapa (kriteerit, tarkastusevidenssin tyypit ja lähteet sekä tarkastustoimenpiteet)

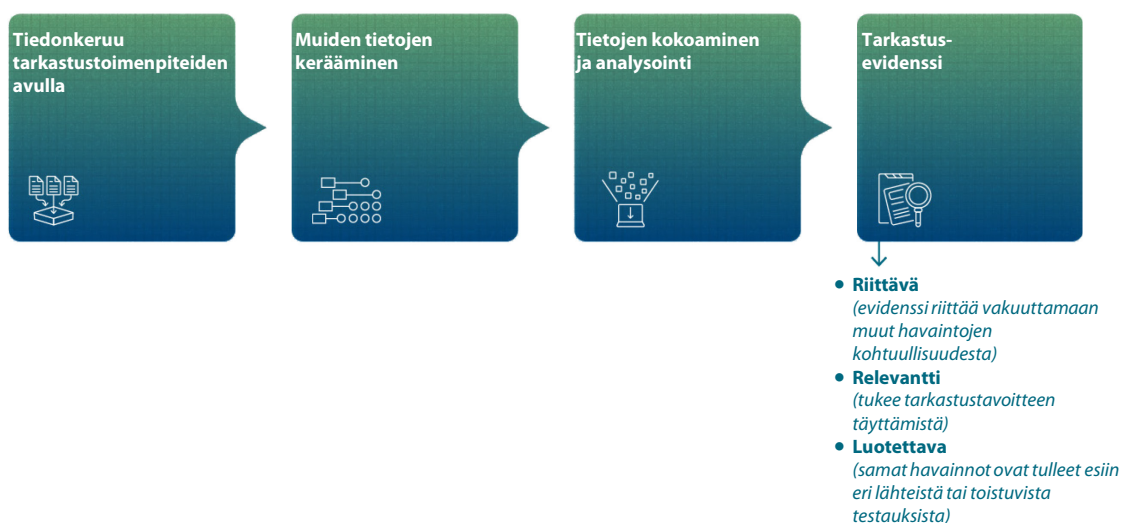
- tarkastuksen todennäköiset tulokset ja mahdolliset vaikutukset
- resurssit ja aikataulu
- aikatauluun ja budjettiin kohdistuvat riskit.

Tarkastusevidenssin kerääminen

12 Tarkastuksia tehdessämme keräämme **tarkastusevidenssiä** vastataksemme tarkastuskysymyksiin. Arvioimme hankkimaamme tarkastusevidenssiä tarkastuskriteereiden perusteella ja teemme tältä pohjalta tarkastushavaintoja ja johtopäätöksiä.

Käytämme erityyppisiä tarkastusevidenssin lähteitä varmistaaksemme, että se on riittävää ja vakuuttavaa. Tarkastamme evidenssin oikeellisuuden tarkastuksen edetessä. Tarkastusevidenssi tuottaa korkeamman luottamustason, jos eri lähteistä hankitut tai luoteeltaan erityyppiset evidenssin osatekijät tukevat toisiaan. Ks. **kaavio 3**.

Kaavio 3 – Tarkastusevidenssin kerääminen ja käsittely

13 Tarkastustoimenpiteisiin kuuluvat esimerkiksi tarkastuskäynnit, havainnointi, haastattelut, tietojen analysointi ja kyselytutkimukset. Tarkastustiimi arvioi, mikä tarkastusevidenssin hankintamenetelmä (tai menetelmien yhdistelmä) soveltuu tiettyyn tarkastustavoitteeseen. Tiimi ottaa tässä yhteydessä huomioon kustannusvaikuttavuuden. Tarkastustiimi varmistaa myös, että sillä on riittävät taidot menetelmien suunnitteluun ja soveltamiseen. Tiimi pyytää tarvittaessa lisää asiantuntemusta tilintarkastustuomioistuimen sisältä ja sen ulkopuolelta. Sisäinen asiantuntemus, jota tarkastajat voivat pyytää, sisältää kielellistä apua sekä apua kyselytutkimuksissa, datatieteessä ja tietoteknisissä tarkastuksissa.

14 Paikalla tehtävät tarkastukset ovat tärkeä osa tilintarkastustuomioistuimen tarkastustoimenpiteitä. Teemme tarkastuskäyntejä komissioon, EU:n elimiin, jäsenmaihiin, muihin edunsaajamaihin tai muihin organisaatioihin, jotka osallistuvat EU:n varojen hallintointiin. Näiden käyntien aikana saamme evidenssiä siitä, miten asianomaiset tahot hoitavat erityisiä velvollisuuksiaan EU:n varojen tai toimintapolitiikkojen hallinnoinnissa. Käyntien yhteydessä arvioidaan käytössä olevia menettelyjä ja tutkitaan yksittäisiä tulo- tai menoeriä esimerkiksi EU:n avustuksia saavien hankkeiden yhteydessä.

15 Muiden tarkastajien tai ulkopuolisten asiantuntijoiden työ voi tuottaa tilintarkastustuomioistuimelle osan tarkastusevidenssistä edellyttäen, että tietyt edellytykset täyttyvät. Käytämme ulkopuolisia asiantuntijoita esimerkiksi silloin, jos tietoja tai taitoja ei ole saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sisältä. Ulkopuolisia asiantuntijoita käytetään myös suorittamaan teknistä työtä silloin, kun se on tehokkaampaa. Kun käytämme muiden työtä, varmistamme, että se on riittävää, relevanttia, luotettavaa ja kustannusvaikuttavaa.

16 Emme aseta tarkastusevidenssin riittävyyden, luotettavuuden ja relevanssin arvioinnin yhteydessä tarkkoja ohjeita vaaditun näytön tason mittaamiselle. Sen sijaan luotamme tarkastustiimin ammatilliseen harkintaan.

Tarkastustyön dokumentointi

17 Dokumentoimme tarkastustyömme kansainvälisten tarkastusstandardien mukaisesti kattavana ja luotettavana tallenteena tehtävästä: tehty työ, hankittu tarkastusevidenssi, tehdyt havainnot sekä tarkastuksen johtopäätökset. Yksityiskohtainen dokumentaatio toimii perustana tarkastustehtävän edetessä tapahtuvalle valvonnalle ja laadunarvioinnille sekä laadunvarmistukselle ja muulle laatuun liittyvälle seurannalle tarkastustehtävän päätyttyä.

18 Käytämme tarkastustyön kirjaamiseen tietotekniikkaan perustuvaa dokumentointivälinettä (Assyst). Siihen sisältyy toiminto, jonka avulla voimme yhdistää havainnot tarkastusevidenssiin. Sovellamme tarkastusdokumentaatioon tietosuoja ja luottamuksellisuutta. Tarkastusdokumentaatiota, joka on hankittu tiedonsaantioikeuden mukaisesti, säilytetään pääsääntöisesti vähintään seitsemän vuoden ajan tarkastusajankohdasta laskien.

Selvitystyö

19 Sen varmistamiseksi, että havainnot ovat asiasisällöltään oikeita ja että analyysi on perusteltu ja tasapainoinen, toimitamme ne asianomaisille tarkastuskohteille palautetta varten. Selvitystyön tarkoituksena on antaa tarkastuksen kohteena olevista aloista vastaaville tahoille mahdollisuus tarkistaa huomautukset, johtopäätökset ja suositukset, jotka tilintarkastustuomioistuimissa aikoo julkaista, ja vastata niihin.

20 Analysoimme tarkastuskohteiden vastaukset ja toimitamme niille analyysimme sekä lopullisen kantamme perusteluineen. Jos emme hyväksy tarkastuskohteen väitteitä, selitämme hyväksymättä jättämisen syyt.

21 Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet keskustelevat esittelevän jäsenen toimittamasta kertomusluonnoksesta tarpeen mukaan sekä jaoston tai kollegion kokouksen valmistelun yhteydessä että itse kokouksessa. Kun jäsenet ovat tyytyväisiä kertomusluonnoksen laatuun, he hyväksyvät sen. Hyväksymisen jälkeen kertomusluonnos toimitetaan tarkastuskohteelle tai -kohteille virallista keskustelua eli kuulemismenettelyä varten.

Kuulemismenettely ja viimeistely

22 Kuulemismenettely antaa tarkastetusta alasta vastaaville EU:n elimille mahdollisuuden kommentoida virallisesti kertomusluonnoksia ja laatia vastaus ennen niiden viimeistelyä ja julkaisemista. Tämä eroaa edellä kuvatusta selvitysprosessista, joka toteutetaan tarkastustyön kuluessa ja jossa keskitytään kertomusluonnoksen yksityiskohtien ja sen perustana olevan tarkastusevidenssin selvittämiseen.

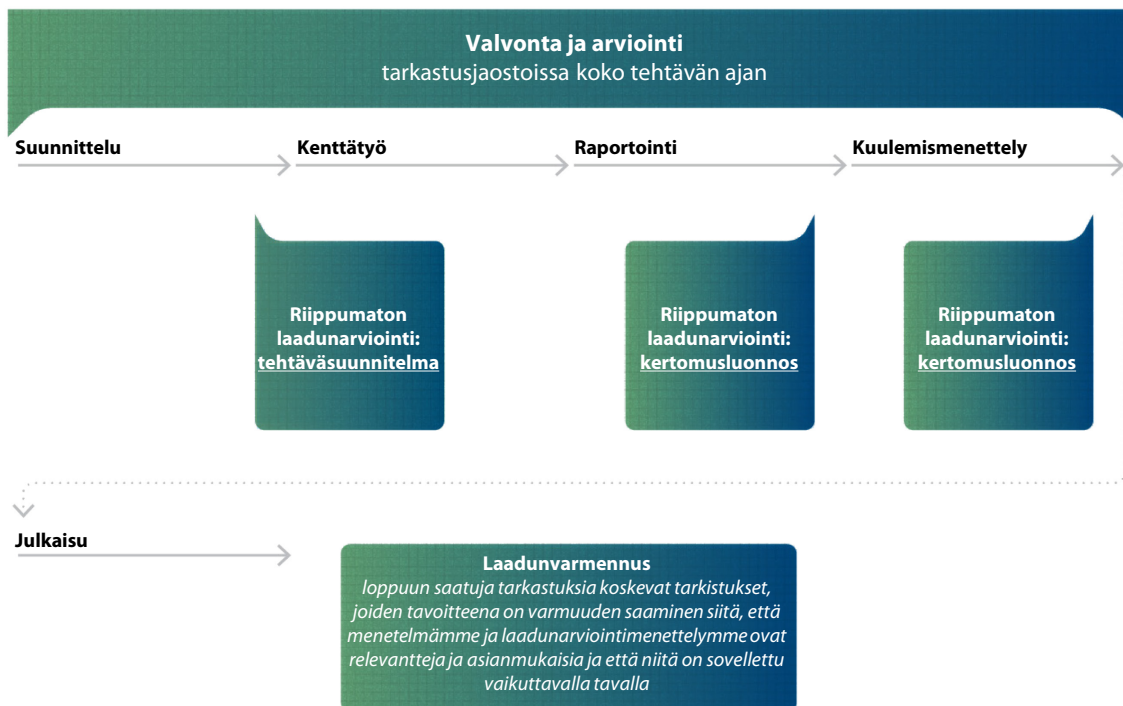
23 Kuulemismenettely koostuu kirjallisesta yhteydenpidosta ja kokouksista. Kukin tarkastuskohde vastaa kertomusluonnoksessa esitettyihin huomautuksiin, johtopäätöksiin ja suosituksiin. Tämän jälkeen me päätämme, missä määrin kertomuksen tekstiä on päivitettävä, jotta annetut kommentit tulevat otetuksi huomioon. Lisäksi ilmoitamme tarkastuskohteille näkemyksemme niiden alustavista vastauksista. Kuulemismenettelyyn sisältyy kunkin tarkastuskohteen kanssa pidettävä loppukokous, jossa keskustellaan kertomusluonnoksen tekstistä ja tarkastuskohteen vastauksista.

24 Kun kuulemismenettely on saatu päätökseen ja kertomusluonnosta on päivitetty sen mukaisesti, tilintarkastustuomioistuimen jäsenet hyväksyvät lopullisen kertomusluonnoksen julkaistavaksi yhdessä tarkastuskohteen vastausten kanssa. Lopullisten laaduntarkistusten jälkeen kertomus julkaistaan tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla kaikilla EU:n virallisilla kielillä yhdessä tarkastuskohteiden vastausten kanssa. Esittelemme julkaistun kertomuksen pyynnöstä Euroopan parlamentin talousarvion valvontavaliokunnalle ja muille parlamentin erityisvaliokunnille. Voimme esitellä sen myös neuvostolle, kansallisille parlamenteille ja lehdistölle.

Laadunhallintajärjestelmä

25 Olemme perustaneet [laadunhallintajärjestelmän](#), jonka avulla saamme kohtuullisen varmuuden siitä, että täytämme velvollisuutemme ja teemme työmme ammatillisten standardien ja sovellettavien vaatimusten mukaisesti ja että antamamme kertomukset ja lausunnot ovat korkealaatuisia. Tämä järjestelmä, joka itsessään täyttää kansainväliset standardit, sisältää tarkastustehtävän loppuun saattamista edeltäviä laadunhallintajärjestelyjä (valvonta, arviointi ja riippumaton laaduntarkastus) sekä tarkastustehtävän päättymisen jälkeisiä laadunvarmennustarkastuksia ([kaavio 4](#)). Tuemme laadunhallintajärjestelmäämme ohjeiden, koulutuksen ja menetelmien kehittämisen avulla.

Kaavio 4 – Laadunhallintajärjestelmä

26 Dokumentoimme laadunhallintamenettelyt siten, että kuka tahansa toimielimessämme toimiva voi ymmärtää tehtyjen tarkistusten luonteen, ajoituksen ja laajuuden, tehdyt johtopäätökset ja tavan, jolla esille otetut kysymykset on ratkaistu.

Valvonta ja arviointi

27 Kaikkeen työhömmme kohdistetaan **valvontaa ja arviointia**. Tähän kuuluu tehdyn työn ja asiakirjojen valmistelun valvonta ja tarkistaminen koko tarkastustehtävän ajan suunnitteluvaiheesta raportointivaiheeseen.

28 **Valvonta** kohdistuu tarkastustehtävään osoitetun henkilöstön työhön. Tarkoituksena on varmistaa, että tarkastustyö toteutetaan suunnitelmien mukaisesti ja että tarkastustehtävän tavoitteet saavutetaan. Tähän sisältyy sen varmistaminen, että tarkastustiimillä on asianmukaiset valmiudet ja pätevyys sekä riittävästi aikaa työn suorittamiseen. Valvonta kattaa myös ohjauksen ja neuvonnan antamisen sekä tarkastustehtävän edistymisen seurannan. Vaikuttava valvonta mahdollistaa oikea-aikaiset korjaavat toimet, jos tarkastustyön laatu ei vastaa vaatimuksia taikka on olemassa riski, että työtä ei saada päätökseen aikataulussa ja siihen osoitetuin resurssein.

29 Arvioinnissa tutkitaan, onko tarkastustyö tehty ohjeiden ja menettelyjen sekä muiden vaatimusten mukaisesti. Tässä yhteydessä pohditaan, onko työ riittävää ja tukeeko se johtopäätöksiä, onko tarkastustehtävän tavoitteet saavutettu ja onko työ dokumentoitu asianmukaisesti. Tarkastustehtäviä koskevia suunnitelmia ja kertomuksia arvioidaan useita kertoja. Arvioijilla on harkintavaltaa sen suhteen, miten he päättävät suorittaa arviointinsa käytännössä, sillä ohjeissamme vahvistetaan vain vähimmäistarkistukset tarkastustehtäviä koskevien suunnitelmien ja kertomusten osalta. **Kaaviossa 5** kuvataan valvonta- ja arviointiprosessiin liittyviä vastuualueita.

Taulukko 5 – Valvontaan ja arviointiin liittyvät vastuualueet

Esittelevä jäsen • lopullinen vastuu tarkastustehtävistä, valvonta ja arviointi mukaan lukien
Johtaja • perustaa jaoston valvonta- ja arviointijärjestelyt ja valvoo niiden toteuttamista • hankkii varmuuden toimialapäällikön tai muun kokeneen henkilöstön jäsenen suorittaman valvonnan ja arvioinnin avulla • vahvistaa tehtäväsuunnitelma-, kertomus- ja lausuntoluonnosten laadun
Toimialapäällikkö • osallistuu aktiivisesti tarkastustehtävän kaikkiin vaiheisiin • auttaa tarkastustiimiä yksilöimään ja ratkaisemaan eteen tulevia kysymyksiä • arvioi ja hyväksyy tehtäväsuunnitelmat, keskeiset työasiakirjat, tietojentarkistusasiakirjat ja kertomusluonnokset
Tehtävävastaava • valvoo ja arvioi tarkastustiimin työtä • varmistaa dokumentoinnin kattavuuden

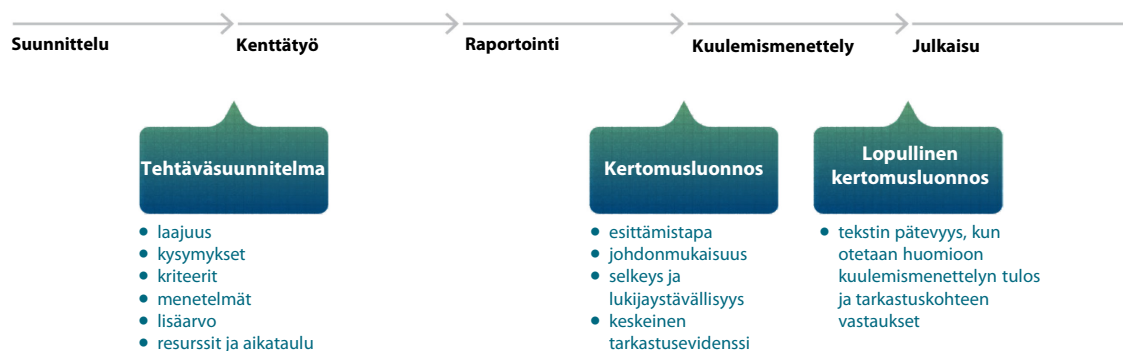
Riippumaton laadunarviointi

30 Riippumaton laadunarviointi koostuu esittämistavan tarkistuksista ja tarkastusten perustana olevan tarkastusevidenssin keskeisten osatekijöiden sekä katsauksiin ja lausuntoihin liittyvien tosiseikkojen ja analyysien perustana olevien keskeisten osatekijöiden objektiivisesta arvioinnista. Tässä yhteydessä arvioidaan myös sitä, miten merkittävät arvioinnit on tehty ja johtopäätökset saavutettu. Laadunarviointi täydentää jaostolle ja kollegiolle asiakirjan laadusta annettua varmuutta. Riippumatonta laadunarviointia suorittava henkilöstö ei ole aiemmin osallistunut asianomaiseen tarkastustehtävään, eivätkä myöskään muut näkökohdat voi vaarantaa heidän objektiivisuuttaan. Jos arviointia ei saada päätökseen tai kysymyksiä on vielä ratkaisematta, asia saatetaan jaoston tietoon.

31 Riippumaton laadunarvioija on yleensä tarkastusten laatua valvovan komitean jäsen, joka saa tukea tarkastusten laadun valvonnasta vastaavalta osastolta. Vuosikertomuksesta vastaavalla tilintarkastustuomioistuimen jäsenellä on V jaoston laadunarviointitiimin tukemana päävastuu vuosikertomuksen riippumattomasta laadunarvioinnista.

32 Riippumaton laadunarviointi suoritetaan sen jälkeen, kun jaoston omat tarkastukset on saatu päätökseen, niiden asiakirjojen osalta, joita johtaja ja esittelevä jäsen pitävät valmiina esitettäväksi jaostolle hyväksyntää varten. Laadunarviointi tapahtuu tehtävän elinkaaren mittaan kolmessa eri vaiheessa, kuten *kaaviossa 6* esitetään.

Kaavio 6 – Riippumattomat laadunarviointitarkastukset

33 Riippumaton laadunarviointi dokumentoidaan kokonaisuudessaan, mukaan lukien se, miten arvioinnissa esiin tuodut kysymykset on ratkaistu.

Laadunvarmennus

34 Suoritamme laadunvarmennustehtäviä antaaksemme riippumattoman varmuuden siitä, että menetelmämme ja laadunarviointimenettelymme ovat relevantteja ja asianmukaisia ja että niitä on sovellettu vaikuttavalla tavalla. Noudatamme laadunvarmennustyössämme järjestelmäpohjaista lähestymistapaa, jossa tutkitaan tiettyjen prosessien ja menettelyjen täytäntöönpanoa. Tämä tapahtuu loppuun saatetuista tarkastus- ja arviointitehtävistä poimitun otoksen avulla sen sijaan, että tutkittaisiin yksittäisiä tehtäviä.

35 Päätämme riskin perusteella, mitkä laadunvarmennusaiheet katamme vuosittain, ja keskitymme aloihin, joilla vaikutukset ovat suurimmat. Tarkastusten laadun valvonnasta vastaavan osaston henkilöstö hoitaa yksittäiset laadunvarmennustehtävät, ja tarkastusten laatua valvovan komitean puheenjohtaja valvoo niitä.

Laadunvarmennusaiheet liittyvät esimerkiksi ulkoisen asiantuntemuksen käyttötapaan, käytettävään tarkastusevidenssiin ja annettavien suositusten laatuun.

36 Laadunvarmennustehtäviin kuuluu yleensä sen arviointi, vastaavatko tilintarkastustuomioistuimen ohjeet asianmukaisesti kansainvälisiä tarkastusstandardeja ja muita vaatimuksia ja sovelletaanko niitä tarkoitettulla tavalla. Laadunvarmennustyön tuloksista keskustellaan asianomaisten jaostojen kanssa ennen kertomusluonnoksen viimeistelyä. Mahdollisesti havaitut puutteet tai esimerkit hyvistä käytännöistä johtavat suositusten esittämiseen erityisesti siitä, miten tilintarkastustuomioistuimen ohjeita ja niiden soveltamista voidaan kehittää edelleen.

Tilintarkastukset ja säännönmukaisuuden tarkastukset

37 Tilintarkastustuomioistuimen on tarkastettava vuosittain EU:n yleistä talousarviota koskevan konsolidoidun tilinpäätöksen luotettavuus ([tilintarkastus](#)) sekä tilien perustana olevien toimien laillisuus ja sääntöjenmukaisuus, eli se, ovatko tilit kaikilta olennaisilta osiltaan EU:n lainsäädännön mukaisia ([säännönmukaisuuden tarkastus](#)). Vuosikertomuksissamme raportoimme tämän työn tuloksista ja annamme tarkastuslausunnon (tarkastuslausuman) vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle (Euroopan parlamentille ja neuvostolle) ja muille sidosryhmille.

Tarkastuslausuma

38 Laadimme tarkastuslausuntomme ([tarkastuslausuma](#)) jäsennellyn tilintarkastukseen ja säännönmukaisuuden tarkastukseen perustuvan lähestymistavan pohjalta. Tarkastuksissa arvioidaan,

- o onko tarkastuskohteen taloudellinen asema sekä toimet, rahavirrat ja nettovarallisuuden muutokset esitetty vuotuisessa tilinpäätöksessä kaikilta olennaisilta osiltaan oikein ja onko tilinpäätös laadittu sovellettavan tilinpäätösnormiston mukaisesti (tilien luotettavuus)
- o ovatko tilien perustana olevat toimet kaikilta olennaisilta osiltaan sovellettavien lakien ja asetusten mukaisia (tilien perustana olevien toimien laillisuus ja sääntöjenmukaisuus).

39 Täydennämme EU:n yleistä talousarviota koskevaa tarkastuslausuntoamme [erityisarvioilla](#), jotka koskevat EU:n tärkeimpiä toiminta-aloja, kuten tällä hetkellä elpymis- ja palautumistukivälinettä. Nämä erityisarviot julkaistaan niinkään vuosikertomuksessa. Erityisarvioissa esitetään yksityiskohtaiset tarkastustulokset ja johtopäätökset tilien perustana olevista toimista ja asianomaisten alojen järjestelmiin liittyvistä näkökohdista, mikä tukee budjettivallan käyttäjää perusteltujen päätösten teossa. Lisäksi esittelemme tulokset toteuttamastamme seurannasta, joka perustuu aiempina vuosina esitettyihin havaintoihin.

40 Sen lisäksi, että annamme tarkastuslausuman EU:n yleistä talousarviota koskevasta konsolidoidusta tilinpäätöksestä, raportoimme myös muista tilinpäätöksistä, kuten Euroopan kehitysrahastojen, EU:n virastojen, yhteisyritysten ja vastaavien elinten tilinpäätöksistä. Julkaisemme kussakin tapauksessa vuotuisen tarkastuslausuman ja sitä tukevat huomautukset.

Tarkastustapa

41 Suunnittelemme tarkastustapamme siten, että kohderyhmänä oleville käyttäjille voidaan antaa kohtuullinen varmuus. Noudatamme kansainvälisesti tunnustettuja [tilintarkastus](#)menetelmiä tarkastaessamme tilien luotettavuutta. Voidaksemme antaa lausunnon tarkastamme esimerkiksi keskeisten kirjanpitoimenettelyjen toiminnan, analysoimme ja täsmäytämme tilit ja saldot sekä suoritamme aineistotarkastuksia maksusitoumuksia, maksuja ja yksittäisiä tase-eriä koskevan evidenssin perusteella.

42 Arvioidaksemme, ovatko tilien perustana olevat toimet EU:n soveltamien sekä muiden sovellettavien sääntöjen ja säännösten mukaisia, tukeudumme pääasiassa säännönmukaisuuden suoraan testaamiseen. Tätä varten tapahtumien joukosta poimitaan tilastollisesti edustava satunnaisotos. Tarkoituksena on hankkia suoraa tarkastusevidenssiä kustakin otokseen kuuluvasta tapahtumasta ja laskea tilastolliset arviot siitä, missä määrin tulot ja eri alojen menot ovat laillisia ja sääntöjenmukaisia tai missä määrin niihin liittyy virheitä. [Kaaviossa 7](#) esitetään yhteenveto lähestymistavasta, jota sovellamme tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden tarkastamiseen.

Kaavio 7 – Tilien perustana olevien toimien laillisuutta ja sääntöjenmukaisuutta koskeva tarkastustapa

43 Käytämme tarkastustyömme suunnittelussa ja tulosten arvioinnissa [varmennusmallia](#). Varmennusmalli perustuu [riskinarviointiin](#), ja siinä otetaan huomioon, kuinka suuri varmuus valvontajärjestelmien avulla voidaan saada. Tuloksesta riippuen määritämme otosten vähimmäiskoot EU:n tulo- ja menoaloittain. Ennen lopullisten otoskokojen määrittämistä otamme huomioon myös tarkastuksen kohteena olevan perusjoukon koon ja käytettävissä olevat tarkastusresurssit.

44 Otoksoon määrittämisen jälkeen käytämme tilastollisia menetelmiä valitaksemme tietyn määrän yksittäisiä tapahtumia yksityiskohtaiseen tarkastukseen. [Tapahtumat](#) ovat varainsiirtoja EU:n talousarviosta varojen lopullisille edunsaajille tai tulosiirtoja jäsenvaltioilta EU:n talousarvioon. Käyttämämme tilastollinen lähestymistapa on [rahayksikköön perustuva otanta](#). Näin voimme täydentää ja esitellä työtämme tehokkaasti edustavan otoksen avulla.

45 Sovellamme [tarkastustoimenpiteitä](#) voidaksemme tuottaa vaaditut tulokset tehokkaasti ja riittävän tarkasti ja luotettavasti. Nämä toimenpiteet koostuvat analyyttisten tekniikoiden, tarkastuskäyntien, havainnoinnin, tiedustelujen ja uudelleenlaskennan yhdistelmästä. Käytämme niitä [valvontajärjestelmien](#) arviointiin ja tapahtumia koskevien [aineistotarkastusten](#) suorittamiseen.

46 Arvioimme tarkastusevidenssiä kootessamme, voidaanko tarkastusprosessia tehostaa hyödyntämällä **muiden tarkastajien** suorittamia tarkastuksia. Jos haluamme hyödyntää näitä tuloksia, arvioimme ensin asianomaisten tarkastajien riippumattomuuden ja pätevyyden sekä näiden tekemän tarkastustyön laajuuden ja riittävyyden.

47 Tarkastamme myös johdon vahvistusilmoitukset, kuten komission vuotuiset toimintakertomukset sekä vuotuisen hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksen. Analysoimme, vaikuttavatko niiden sisältämät tiedot kohtuullisilta ja vastaavatko ne omia havaintojamme.

48 Kun olemme saaneet yksityiskohtaisen testauksen päätökseen, arvioimme, oliko tarkastuskohde jo havainnut meidän havaitsemiamme virheitä ja olivatko ne toteuttaneet toimia niiden korjaamiseksi. Jätämme laskelmiemme ulkopuolelle virheet, jotka on havaittu ja korjattu ennen tarkastuksiamme ja niistä riippumatta. Tarkastuskohteen valvontajärjestelmät ovat nimittäin silloin toimineet vaikuttavalla tavalla. Tämän jälkeen käytämme otantamallia tuottaaksemme tilastopohjaisen arvioidun virhetason asianomaisen perusjoukon osalta. **Kaaviossa 8** esitetään esimerkkejä havaitsemistamme virheistä.

Kaavio 8 – Esimerkkejä virheistä

49 Käytämme tapahtumatarkastusten ja muun työn tuloksia selvittääksemme, missä määrin tilinpäätöksissä ja niiden perustana olevissa toimissa ei ole olennaisia virheitä. Jos havaitsemme olennaisen virhetason, määritämme sen vaikutuksen tarkastuslausuntoon, erityisesti sen osalta, ulottuvatko virheet (tai vakuuttavan tarkastusevidenssin puuttuminen yksittäisten tapahtumien osalta) todennäköisesti laajalle perusjoukossa. Kaiken tämän huomioon ottaen saavutamme tarkastuslausumaa koskevan johtopäätöksen, joka ilmaistaan joko **vakiomuotoisena** (puhtaana) tai **mukautettuna** lausuntona. Täydennämme lausuntoamme EU:n varainhoitoa koskevilla analyttisillä tiedoilla.

50 Julkaisemamme vuosikertomukset, joihin sisältyy tarkastuslausuma, tarjoavat riippumatonta ja puolueetonta analyttistä tietoa vastuuvapausmenettelyn tueksi. Tässä menettelyssä Euroopan parlamentti päättää neuvoston suosituksesta, hyväksyykö se tavan, jolla komissio (tai muut EU:n toimielimet tai elimet) ovat toteuttaneet EU:n talousarviota tiettynä vuonna.

Tuloksellisuustarkastukset

51 Tuloksellisuustarkastuksemme ovat riippumattomia, objektiivisia ja luotettavia arvioita siitä, toimivatko tukitoimenpiteet ja ohjelmat [taloudellisuuden](#), [tehokkuuden](#) ja [vaikuttavuuden](#) periaatteiden mukaisesti. [Kaaviossa 9](#) esitetään tuloksellisuustarkastusten eri vaiheet.

Kaavio 9 – Tuloksellisuutta koskeva tarkastusprosessi

Tarkastusaiheiden valinta

52 Päätämme monivuotisista [strategisista](#) [prioriteeteistamme](#) riskinarvioinnin, kehityssuuntausten analysoinnin sekä institutionaalisilta sidosryhmiltä ja tarkastuskohteilta saadun palautteen perusteella. Tavoitteenamme on keskittyä aloihin ja aiheisiin, joilla voimme tuottaa eniten lisäarvoa ja varmistaa, että työmme vaikutus on suurin.

53 Määritämme vuotuisen ohjelasuunnittelun yhteydessä tuloksellisuutta koskevat tarkastus- ja arviointitehtävät, jotka aloitetaan tietyinä vuonna strategiamme ja prioriteettiemme mukaisesti. Käymme läpi politiikanaloja ja keräämme tarkastusideoita henkilöstöltä ja sidosryhmiltä (erityisesti Euroopan parlamentilta ja EU:n neuvostolta). Toteutettavista tuloksellisuustarkastuksista päättäessämme laadimme joukon

tarkastusehdotuksia, joiden pohjalta jäsenten kollegio päättää työohjelmaan sisällytettävistä aiheista.

Lähde: AWARE.

54 Kukin tehtävä suunnitellaan yksityiskohtaisesti. Suunnitteluvaiheessa saamme lisää tietoa aiheesta ja tarkastuskohteesta, jotta voimme arvioida riskejä, määritellä tarkastuksen tavoitteet, laajuuden ja tarkastustavan sekä arvioida tarvittavia resursseja. Tarkastusalan ymmärtäminen edellyttää, että arvioidaan jo olemassa olevaa tietämystä jostakin politiikanalasta. Kun aihe on uusi tai monimutkainen, saatetaan tarvita paljon laajempaa tiedonkeruuta. Näin saamme käsityksen toimintapoliittisista tavoitteista, keskeisistä hallinto- ja valvontaprosesseista sekä tärkeimpien toimijoiden vastuualueista. Otamme huomioon myös hallinnointijärjestelyt. Suunnittelun tulokset esitetään tehtäväsuunnitelmassa (ks. kohta 11).

Riskien arviointi

55 Yksilöimme ja analysoimme keskeiset riskit, jotka haittaavat taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden saavuttamista ja/tai oikeudellisen ja sääntelykehyksen noudattamista. Riskinarviointimme riippuu suurelta osin tarkastustiimin arviosta sekä tiimin tietämyksestä, analyyseistä ja kokemuksesta. Sisällytämme ohjeisiimme esimerkkejä ja käytännön välineitä, joiden avulla tarkastajat voivat yksilöidä ja arvioida merkittävimmät riskit.

56 Analysoimme riskinarvioinnin yhteydessä petosriskejä ja otamme petosten mahdollisuuden huomioon koko tarkastusprosessin ajan. Jos tarkastuksen aikana ilmenee petosepäily, ilmoitamme siitä tarvittaessa Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) tai Euroopan syyttäjänvirastolle (EPPO).

Tarkastusten tavoitteiden, laajuuden ja tarkastustavan määrittely

57 Asetamme **tarkastustavoitteet** arviointikysymyksinä, joihin tarkastuksessa on tarkoitus vastata. Helpotamme työmme jäsentämistä noudattamalla **aiheanalyysia** (**laatikko 1**). Sen yhteydessä jaottelemme tarkastuksen pääkysymyksen yksityiskohtaisemmiksi kysymyksiksi, joiden osalta keräämme tarkastusevidenssiä.

Laatikko 1

Aiheanalyysi

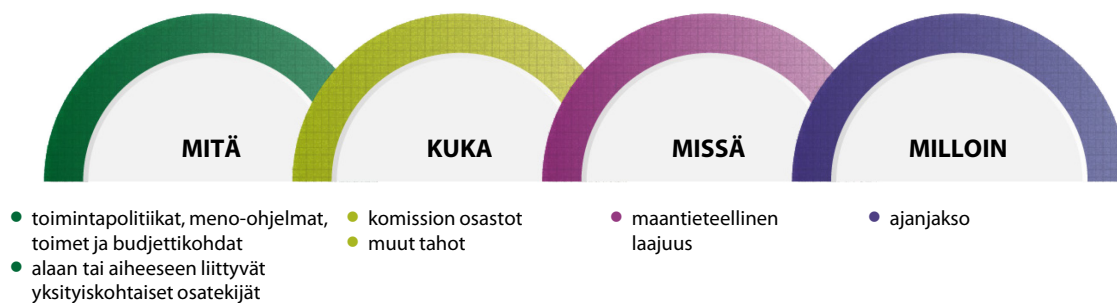
Aiheanalyysi on yhteistyöhön perustuva ja iteratiivinen prosessi, jota tarkastustiimi voi käyttää apuna tarkastuksen suunnittelussa ja laajuuden määrittämisessä. Prosessi perustuu kollegoiden kokemusten ja ideoiden hyödyntämiseen. Tavoitteena on määrittää tarkastuksen pääkysymys ja **jakaa se** alakysymyksiin, jotka ovat niin yksinkertaisia ja riittävän tarkasti kohdennettuja, että niihin voidaan saada vastaus.

Tarkastustiimi antaa prosessin osallistujille (esittelevälle tilintarkastustuomioistuimen jäsenelle, johtajalle, toimialapäälliköille ja muille kokeneille kollegoille) tietoja, joiden avulla he voivat valmistautua ja antaa panoksensa prosessiin vaikuttavalla tavalla.

Kokouksen aikana osallistujat keskustelevat keskeisistä riskeistä ja tekevät ehdotuksia, joiden avulla tiimi voi laatia luotettavan ja jäsenellisen kysymyshierarkian.

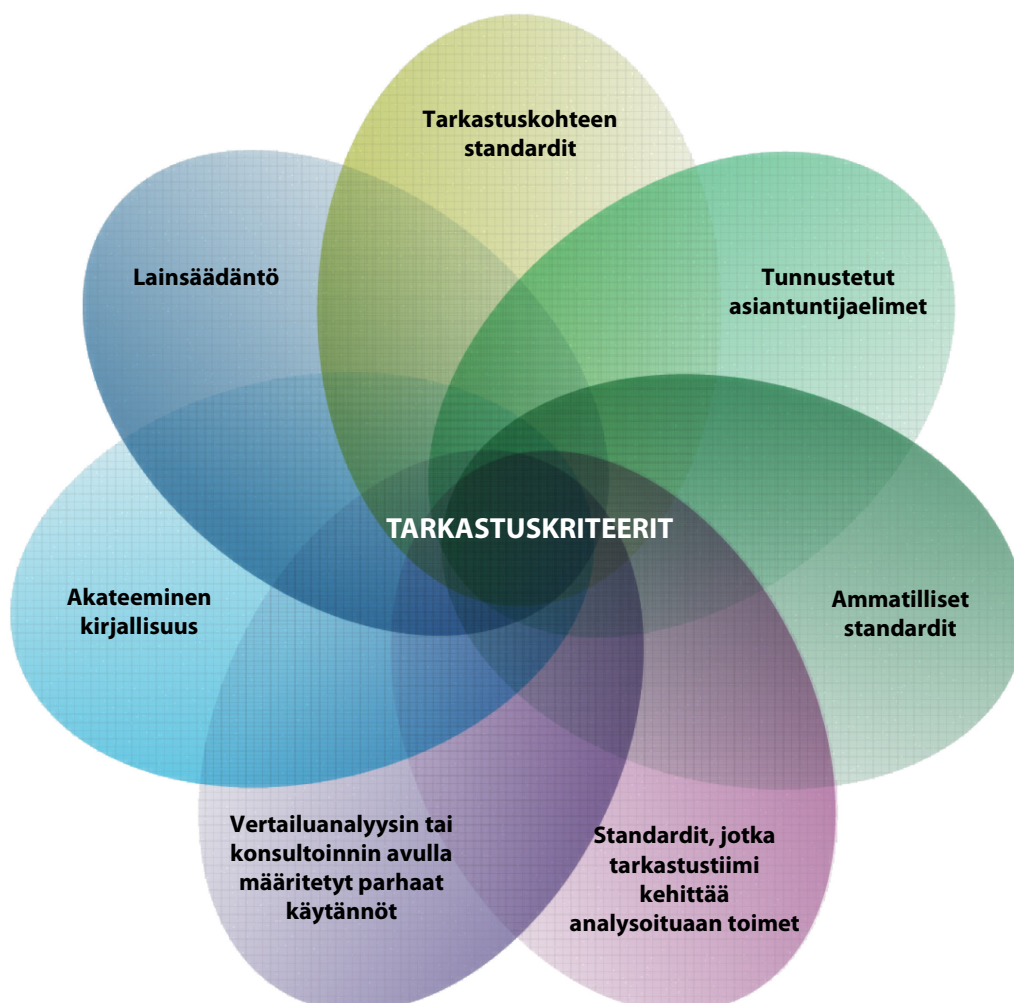
58 Määritämme **tarkastuksen laajuuden** tarkastuksen rajaamiseksi. Tarkastuksen laajuus muodostaa raamit sille, mitä tarkastus kattaa (**kaavio 10**). Tarkastuksen laajuus otetaan huomioon tarkastuskysymyksissä. Tarkastuksen laajuuden määrittäminen auttaa keskittymään siihen, mikä on tärkeää ja mihin tehtävä voi vaikuttaa.

Kaavio 10 – Tarkastuksen laajuus ja tarkastustapa

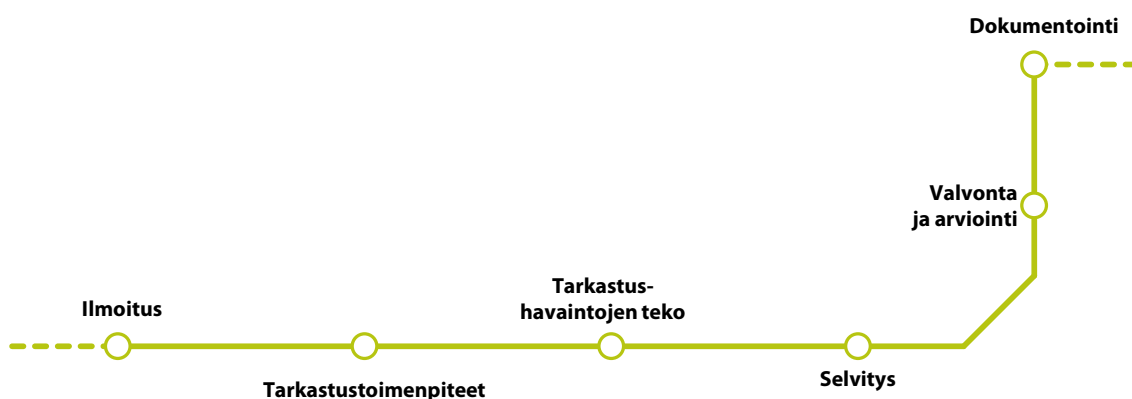
59 Määrittelemme **tarkastustavan**, jota tarkastustiimi soveltaa vastatakseen tarkastuskysymyksiin mahdollisimman kustannusvaikuttavalla tavalla. Käytämme yksilöimiämme **tarkastuskriteereitä** standardeina, joihin vertaamme tarkastuksen aikana havaitsemaamme todellista tilannetta ja tuloksellisuutta. Käytämme kriteereitä, jotka ovat objektiivisia, relevantteja ja kohtuullisia ja jotka on johdettu tunnustetuista lähteistä aina kun se on mahdollista. Tällaisia ovat esimerkiksi **kaaviossa 11** kuvatut kriteerit.

Kaavio 11 – Tarkastuskriteereiden lähteet

60 Yksilöimme tarkastusevidenssin, joka on tarpeen, jotta voimme vastata tarkastuskysymyksiin objektiivisesti, sekä lähteet, joista tällainen evidenssi voidaan saada kustannusvaikuttavalla tavalla. Määrittelemme **tarkastustoimenpiteet**, joita käytämme tarkastusevidenssin muodostavien tietojen keräämiseen ja analysointiin. Laadimme evidenssin keräämistä koskevan suunnitelman, jossa kootaan yhteen tarkastuskysymykset sekä niihin vastaamisessa käytettävät kriteerit, evidenssin tyypit ja lähteet sekä tarkastustoimenpiteet. Tarkastustiimi laatii evidenssin keruusuunnitelman avulla yksityiskohtaiset tarkastusohjelmat, joita on noudatettava työtä suoritettaessa.

Kenttätyö

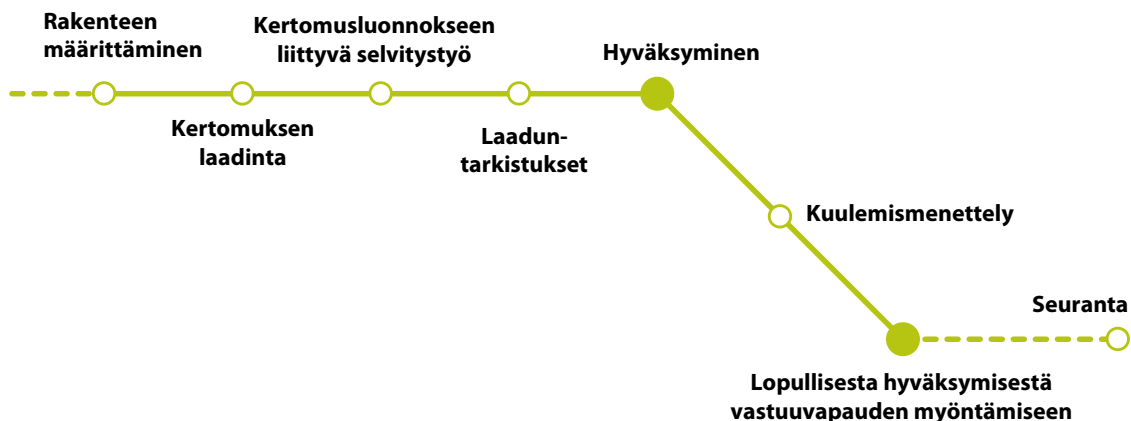

Lähde: AWARE.

61 Kenttätyöhön kuuluu tehtäväsuunnitelmassa esitettyjen **tarkastustoimenpiteiden** toteuttaminen. Kenttätyön yhteydessä kerätään ja analysoidaan tarkastusevidenssinä käytettäviä tietoja, arvioidaan tehtyjä havaintoja kriteereihin nähden, muotoillaan ja dokumentoidaan **tarkastushavaintoja** ja selvitetään tosiseikkoja ja havaintoja tarkastuskohteen tai tarkastuskohteiden kanssa.

62 Pääasiallisena tuloksellisuustarkastusten **selvittämismenetelmänä** toimitamme tarkastuskohteelle kertomusluonnoksen (tai sen asiaankuuluvat osat) varhaisessa vaiheessa mutta suhteellisen kattavana. Luonnos sisältää havainnot sekä ehdotetut johtopäätökset ja suositukset. Pyydämme tarkastuskohteita kommentoimaan sisältöä ja tarvittaessa havaintojen perustana olevaa evidenssiä. Jos katsomme, että se on tehokkaampaa, laadimme kertomusluonnoksen sijaan tietojentarkistusasiakirjoja, joiden tarkoituksena on yksittäisten havaintojen selvittäminen kyseisen tarkastuskohteen (esim. jäsenvaltioiden viranomaisten) kanssa.

Raportointi, hyväksyminen ja julkaiseminen

Lähde: AWARE.

63 Tarkastushavaintojemme, johtopäätöstemme ja suositustemme julkaiseminen on tärkeä avoimuuden osatekijä. Raportointivaiheessa analysoimme havainnot ja keskustelemme niistä, vastaamme tarkastuskysymyksiin, teemme johtopäätöksiä ja laadimme suosituksia sekä luonnostelemme kertomuksen. Keskustelemme kertomusluonnoksesta tarkastuskohteiden kanssa ja annamme niille mahdollisuuden kommentoida havaintojamme, johtopäätöksiämme ja suositukiamme sekä laatia vastauksensa. Tämän jälkeen julkaisemme sekä kertomuksen että vastaukset.

Kertomusrakenteen määrittäminen

64 Vastaamme tarkastuskysymyksiin työmme tulosten – keräämäämme evidenssin – avulla. Tarkastustiimi noudattaa [johtopäätösten laadintaprosessia](#), jonka avulla tuodaan esiin tarkastuksen tulokset, määritetään kertomusluonnoksen tärkeimmät viestit ja valitaan paras [jäsentelytapa](#) ([laatikko 2](#)).

Laatikko 2

Johtopäätösten teko

Johtopäätösten laadintaprosessi auttaa tarkastustiimiä muodostamaan johtopäätöksiä ja laatimaan loogisen rakenteen kertomusluonnosta varten. Tähän osallistuvat tarkastustiimi ja esittelevä tilintarkastustuomioistuimen jäsen sekä useat sisäiset sidosryhmät (johtaja, toimialapäälliköt, muu tarkastushenkilöstö). Prosessissa on mukana myös muita asiantuntijoita.

Prosessi huipentuu johtopäätösten tekoa koskevaan pääkokoukseen. Tarkastustiimi laatii yhteenvetotiedot, mikä sujuvoittaa kokoukseen osallistumista. Tässä yhteydessä valitaan tärkeimmät tarkastushavainnot, jotka voidaan esittää lopullisessa kertomuksessa. Mikäli mahdollista, tiimi määrittää myös kertomuksen alustavan rakenteen keskustelun pohjaksi.

Kokouksen jälkeen tiimi jakaa tulokset osallistujille ja niille keskeisille sidosryhmille, jotka eivät ehkä ole voineet osallistua, ja pyytää niiltä palautetta. Johtopäätösten laadintaprosessin tärkein tuotos ovat kertomuksen rakenne ja pääpiirteet, jotka perustuvat tärkeimpiin viesteihin. Tämä muodostaa perustan sille, että yksityiskohtaisen kertomuksen laadinta voi alkaa.

Kertomuksen laadinta

65 Laadimme kertomuksemme asiasta kiinnostuneille lukijoille, jotka eivät kuitenkaan ole asiantuntijoita eivätkä välttämättä ole perehtyneet yksityiskohtaisesti EU:n asioihin tai tarkastustoimintaan. Tavoitteenamme on **laatia** objektiivisia, tasapuolisia ja evidenssiin perustuvia kertomuksia, jotka ovat **esitystavaltaan** vakuuttavia, selkeitä ja ymmärrettäviä.

66 Kertomuksemme noudattavat vakiomuotoa (yhteenveto, johdanto, tarkastuksen laajuus ja tarkastustapa, huomautukset, johtopäätökset ja suositukset). **Huomautuksia** käsittelevä osa muodostaa kertomuksen keskeisen osan, jossa esitämme tarkastushavainnot. Niitä käsitellään yleensä tarkastuskysymysten pohjalta. Tarkoituksenamme on antaa lukijalle riittävät tiedot ja selitykset, joiden avulla tämä saa käsityksen huomautusten laajuudesta ja merkityksestä. Annamme **johtopäätöksissä** selkeät vastaukset tarkastuskysymyksiin. Niissä kootaan yhteen myös muut tarkastuksen aikana havaitut keskeiset ongelmat.

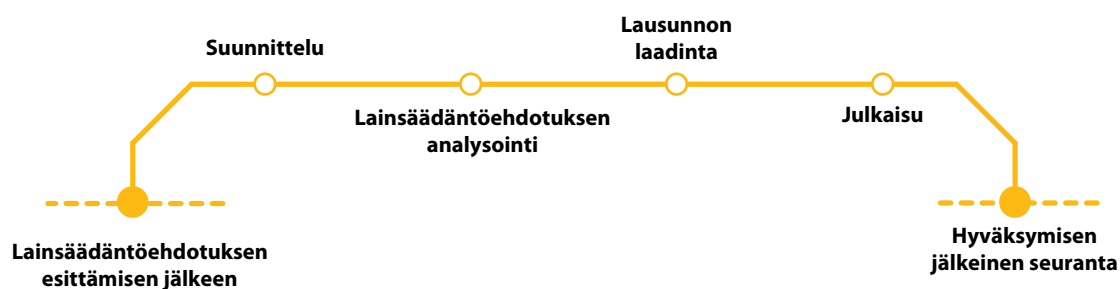
67 Esitämme tarkastuskertomuksissamme tarvittaessa [suosituksia](#), joiden tarkoituksena on auttaa tarkastuskohteita korjaamaan havaitsemamme puutteet. Ehdotamme suositusten avulla keinoja parantaa EU:n ohjelmiin ja toimintapolitiikkoihin liittyvää varainhoitoa ja tuloksellisuutta. Pyydämme tarkastuskohteelta palautetta suositusluonnoksista ennen niiden viimeistelyä. Pyrimme vaikuttamaan suosituksillamme myönteisesti siten, että tarkastuskohteita kannustetaan toteuttamaan toimia, jotka ovat toteuttamiskelpoisia, konkreettisia, kustannusvaikuttavia ja ennen kaikkea hyödyllisiä.

Seuranta

68 Kohdistamme kuhunkin julkaisemaamme erityiskertomukseen [seurantaa](#). Tarkoituksena on määrittää ja arvioida korjaavia toimia, jotka tarkastuskohde on toteuttanut suositustemme perusteella. Näin kannustamme tarkastuskohteita toteuttamaan toimia, lisäämme osaltaan työemme vaikutusta ja arvioimme tuloksellisuuttamme. Seurantatyömme voi myös antaa meille ideoita tulevia tarkastustehtäviä varten.

69 Seuraamme toiminnantarkastuksissa antamiamme suosituksia viimeistään kolmen vuoden kuluttua niiden julkaisemisesta. Tämä tapahtuu joko osana erityistä seurantatehtävää tai tekemällä uusi tuloksellisuustarkastus samalla alalla. Julkaisemme seurantamme tulokset vuosittain auttaaksemme lainsäädäntö- ja budjettivallan käyttäjiä niiden valvontatyössä.

Lausunnot

Lähde: [AWARE](#).

70 Laadimme [lausuntoja](#), joissa esitämme näkemyksemme sellaisista ehdotuksista uudeksi tai päivitettyksi lainsäädännöksi, joilla on vaikutusta EU:n varojen hoitoon tai siihen liittyviin näkökohtiin. [Tarkoituksena](#) on edistää lainsäädännöllistä päätöksentekoa määrittämällä, miltä osin ehdotukset ovat epäselviä, tulkittavissa väärin tai miltä osin niillä voi olla epätoivottuja seurauksia.

71 Annamme lausuntoja, kun

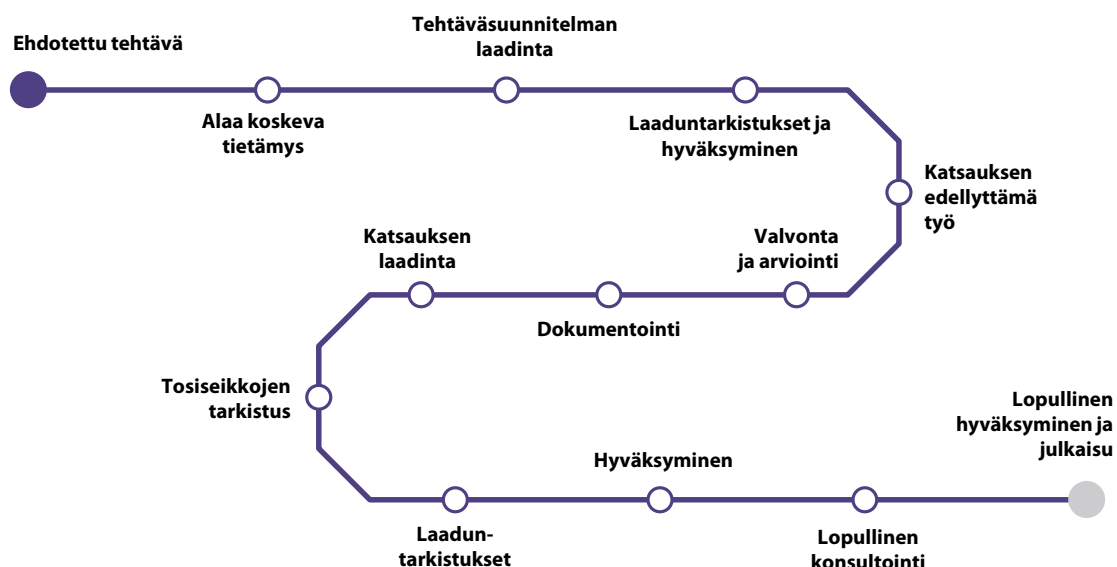
- o SEUT-sopimuksessa edellytetään, että tilintarkastustuomioistuinta kuullaan varainhoitosäännöistä, petostentorjunnasta ja henkilöstösäännöistä
- o jokin toimielimistä tai elimistä pyytää lausuntoa.
- o Voimme myös kommentoida lainsäädäntöehdotuksia oma-aloitteisesti ja julkaista havaintomme.

72 Lausuntojen kohdalla [suunnittelemme työmme](#) siinä määrin kuin se on mahdollista. Tätä varten seuraamme lainsäädäntösykliä ja kartoitamme suunnitellut lainsäädäntöehdotukset, joista meiltä saatetaan edellyttää tai pyytää lausuntoa.

73 Lausuntomme perustuvat lainsäädäntöehdotusten yksityiskohtaiseen [analysointiin](#). Hyödynnämme samoilta ja samankaltaisilta aloilta saamaamme tarkastuskokemusta sekä laajemmin tietämystämme EU:n varainhoidosta. Kuulemme tarvittaessa sisäisiä sidosryhmiämme (myös oikeudellista yksikköä) ja ulkopuolisia asiantuntijoita.

74 Jotta voimme antaa hyödyllisiä ja vankkoja lausuntoja, olemme yhteydessä tärkeimpiin sidosryhmiin koko prosessin ajan. Mahdollisuuksien mukaan toimitamme lausuntoluonnoksen tärkeimmille sidosryhmille ennen sen esittämistä hyväksyttäväksi. Näin ne voivat vastata lausunnon pääkohtiin ja tarvittaessa alkaa ottaa ehdotuksemme huomioon.

Katsaukset

Lähde: AWARE.

75 Katsauksissa keskitytään esittämään tosiseikkoja tietyistä aiheista, joiden osalta ei ole tarpeen tai tarkoituksenmukaista toimittaa varsinaista tarkastusta. Katsaukset voivat koskea myös aiheita, joiden osalta tilintarkastustuomioistuimella on intressi toimittaa tietoja ja analyysejä. Kyseeseen voivat tulla muun muassa merkittävät varainhoitoon, hallintoon, avoimuuteen ja tilivelvollisuuteen liittyvät kysymykset. Katsauksemme ovat kuvailevia informatiivisia analyysejä EU:n toimintapolitiikkojen tai hallinnon eri osa-alueilta. Katsaukset voivat kattaa kyseiset alat kokonaisuudessaan tai suuren osan niistä tai niissä voidaan tuoda esiin ja vahvistaa seikkoja, jotka liittyvät tiettyihin kysymyksiin tai ongelmiin. Tämä koskee myös tilanteita, joissa tarvitaan nopeaa reagoitua. Katsaukset voivat myös keskittyä aloihin, joita emme ole vielä tarkastaneet tai joita olemme tarkastaneet vain osittain.

76 Katsauksilla on erilaiset tavoitteet kuin tarkastuksilla. Tarkastuksissa käsitellään arviointikysymyksiä ja voidaan tuottaa varmuutta, kun taas katsauksissa ainoastaan esitetään selkeä ja ymmärrettävä kuvaus ja analyysi. Katsauksemme perustuvat luotettaviin julkisesti saatavilla oleviin tietoihin – myös aiempiin tarkastushavaintoihimme. Voimme kerätä asiakirjojen, haastatteluiden tai kyselytutkimusten avulla uutta aineistoa ymmärtääksemme aihetta ja esittääksemme siihen liittyviä näkemyksiä. Emme kuitenkaan muodosta niistä omia arvioitamme. Sen sijaan kartoitamme keskeiset riskit ja haasteet katsauksen kohteena olevalla alalla ja yksilöimme kysymyksiä, joita olisi syytä arvioida tarkemmin.

77 Suunnittelemme ja valmistelemme katsaukset ja raportoimme niistä käyttäen samoja prosesseja, joita sovelletaan tuloksellisuustarkastuksiin. Tuomme katsauksissamme esiin, miten aihe on rajattu ja mitä tietolähteitä sekä tiedonkeruu- ja analyysimenetelmiä on hyödynnetty. Tarkistamme myös katsausluonnokseen sisältyvät tosiseikat ja analyysit kunkin kohteena olevan tahon kanssa. Emme esitä katsauksissa johtopäätöksiä arviointikysymyksistä tai anna suosituksia. Näin ollen emme myöskään käytä niiden yhteydessä kuulemismenettelyä tai julkaise virallisia vastauksia. Kutakin katsauksen kohteena olevaa tahoaa pyydetään kuitenkin kommentoimaan [katsausluonnosta lopullisessa konsultointimenettelyssä](#). Katsauksen kohteena olevan tahon näkemykset voidaan ottaa huomioon kertomuksessa.

Loppuhuomautus

78 Tässä menetelmiä koskevassa yleiskatsauksessa esitetään tilintarkastustuomioistuimen soveltamat keskeiset periaatteet, prosessit ja menetelmät. Yleiskatsaus kattaa eri tehtävätyypit ja tuotokset, menetelmät ja prosessit, joita noudatamme tarkastuksissamme, katsauksissamme ja lausunnoissamme sekä laadunhallinnan yhteydessä. Asiakirja sisältää useita linkkejä tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla oleviin AWARE-ohjeisiin (vain englanniksi). Olemme laatineet asiakirjan sidosryhmille, tarkastuskohteille ja kansalaisille, jotka haluavat saada lisätietoa työskentelytavoistamme. Asiakirja on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä, ja sitä päivitetään säännöllisesti.

TEKIJÄNOIKEUDET

© Euroopan unioni, 2023

Datan ja asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat Euroopan tilintarkastustuomioistuimen periaatteet pannaan täytäntöön avoimen datan politiikkaa ja asiakirjojen uudelleenkäyttämistä koskevalla [Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätöksellä 6-2019](#).

Ellei toisin ilmoiteta (esimerkiksi yksittäisissä tekijänoikeusilmoituksissa), Euroopan tilintarkastustuomioistuimen sisältöihin, jotka EU omistaa, myönnetään käyttöoikeudet [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#) -käyttöoikeuden nojalla. Yleissääntö siis on, että uudelleenkäyttö on sallittua, jos sisällön tuottaja mainitaan asianmukaisesti ja kaikista sisältöön tehdyistä muutoksista ilmoitetaan. Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle kuuluvan sisällön uudelleenkäyttäjä ei saa vääristää asiakirjojen alkuperäistä merkitystä tai sanomaa. Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa mistään seurauksista, jotka johtuvat uudelleenkäytöstä.

Tarvittavat lisäoikeudet on hankittava, jos tietyssä sisällössä (esimerkiksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen henkilöstöstä otetuissa valokuvissa) esitetään tunnistettavissa olevia henkilöitä tai jos sisällössä on mukana kolmansien tahojen töitä.

Jos tällainen lisäoikeus saadaan, se kumoaa ja korvaa yllä mainitun yleisen käyttöoikeuden. Lisäoikeutta koskevassa luvassa on selvästi ilmoitettava käyttöoikeuden rajoitukset.

Jos sisällöt eivät ole EU:n omaisuutta, voi olla, että lupa niiden käyttöön tai jäljentämiseen on pyydettävä suoraan asianomaisilta tekijänoikeuksien haltijoilta.

Kaaviot 3, 7 ja 8 – Kuvakkeet: nämä kaaviot on suunniteltu käyttäen sivustolta [Flaticon.com](#) saatua aineistoa. © Freepik Company S.L. Kaikki oikeudet pidätetään.

Tietokoneohjelmistot tai asiakirjat, joihin kohdistuu teollisoikeuksia, kuten patenteja, tavaramerkkejä, rekisteröityjä malleja, logoja ja nimiä, eivät kuulu Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudelleenkäyttöperiaatteiden piiriin.

EU:n toimielinten verkkosivuilla (joiden verkkotunnuksen loppuosa on europa.eu) on linkkejä ulkopuolisille Internet-sivustoille. Koska Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa näistä sivustoista, on suositeltavaa, että tutustutte niiden tietosuoja- ja tekijänoikeusperiaatteisiin.

Tilintarkastustuomioistuimen logon käyttö

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logoa ei saa käyttää ilman tilintarkastustuomioistuimen ennakkosuostumusta.